

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 329
din 27.04.2016

Dosar nr: 31/2016

Petiția nr: 273/20.01.2016

Petent:

Reclamați: Școala Gimnazială Alunișu, Inspectoratul Școlar Olt

Obiect: obligarea cadrelor didactice să însoțească microbuzele școlare

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1.

I. 2. Numele și sediul reclamațiilor

1.2.1. Școala Gimnazială Alunișu, Str. Principală nr. 128, comuna Spineni, județul Olt;

1.2.2. Inspectoratul Școlar Olt, Str. Ec. Teodoroiu nr. 8B, județul Olt.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatorie obligarea cadrelor didactice să însoțească microbuzele școlare, obligație care afectează doar cadrele didactice din zonele rurale.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 7-9 din dosar) pentru data de 01.03.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. S-a solicitat punct de vedere de la Inspekția Muncii și de la Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (filele 10-11 din dosar)

3.4. La audierea din 01.03.2016 părțile nu s-au prezentat.

3.5. Petentului i-au fost comunicate punctele de vedere depuse la dosar (fila 54 din dosar), fiind solicitate concluzii scrise. La fel s-au comunicat reclamațiilor punctele de vedere depuse ulterior petiției (filele 55-56 din dosar), cu acordarea posibilității depunerii unor concluzii scrise.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petiția, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 273/20.01.2016** (filele 1-4 din dosar), arată că petentul, în calitate de cadru didactic, este obligat să însoțească microbuzele școlare. Această măsură reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate al cadrelor didactice din mediul rural.

A depus la dosar înscrisuri (filele 5-6 din dosar).

4.1.2. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1080/24.02.2016** (filele 24-26 din dosar) petentul a solicitat un nou termen de citare. Având în vedere faptul că petentul are posibilitatea de a lua la cunoștință punctele de vedere ale reclamațiilor și de a formula concluzii scrise prin adrese poștale, recitarea părților nu a fost necesară.

4.1.3. Petentul, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1330/04.03.2016** (filele 38, 42-45), menține cele arătate anterior (arătând și că în calitate de profesor nu are profilul, specializarea și aptitudinea personală pentru a supraveghea copii în autobuz) și a depus la dosar înscrisuri (filele 39-41, 46-48 din dosar).

4.1.4. Petentul a depus la dosar concluzii scrise prin adresa înregistrată cu nr. 2041/05.04.2016 (filele 57-61 din dosar) prin care menține cele arătate anterior, critică punctele de vedere depuse la dosar, contestă declarațiile de martori.

4.2. Susținerile reclamațiilor

4.2.1. Al doilea reclamat, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1125/25.02.2016** (filele 12-13 din dosar), arată următoarele aspecte relevante soluționării cauzei:

- **Regulamentul privind modul de utilizare a microbuzelor de transport al elevilor** s-a realizat cu respectarea prevederilor legale;

- activitatea personalului didactic se realizează în 40 de ore pe săptămână, incluzând nu doar norma didactică, ci și alte activități.

A depus la dosar înscrisuri (filele 14-23 din dosar).

4.2.2. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1145/26.02.2016** (filele 27-29 din dosar) prima reclamată arată următoarele:

- doar petentul s-a opus să însoțească elevii, astfel când a fost programat și a refuzat însoțirea elevilor a fost înlocuit, fără a fi sancționat;

- niciun cadru didactic nu a fost obligat să însoțească elevii;

- nu s-a atins demnitatea cadrelor didactice prin măsura adoptată.

A depus la dosar înscrisuri (filele 30-37 din dosar).

4.3. Punctul de vedere al Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice

4.3.1. Ministerul a depus la dosar punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu **nr. 1392/09.03.2016** (filele 49-51 din dosar) prin care arată următoarele aspecte relevante:

- transportul copiilor către unitățile de învățământ aflate la distanțe considerabile de domiciliu face parte din actul educațional;
- accesul la educație include și posibilitatea de a ajunge în condiții de siguranță la unitatea de învățământ unde este arondat elevul.

4.4. Punctul de vedere al Inspecției Muncii

4.4.1. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1689/22.03.2016** (filele 52-53 din dosar) se arată următoarele aspecte relevante:

- la școala reclamată s-a stabilit însoțirea elevilor de către cadrele didactice, fără emiterea unei decizii în acest sens și fără revizuirea fișelor de post;
- însoțirea elevilor se face pe bază de voluntariat;
- al doilea reclamat a revocat regulamentul criticat în urma solicitării din partea Sindicatului Învățământului Preuniversitar Olt.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că **Regulamentul privind modul de utilizare a microbuzelor de transport al elevilor**, la art. 10 alin. 5, prevede: *„Conducerea unității de învățământ propune persoane însărcinate cu însoțirea elevilor în mijlocul/mijloacele de transport, în scopul supravegherii acestora și a asigurării condițiilor de securitate. În cazul în care persoanele care însoțesc elevii sunt angajați ai unității de învățământ (de exemplu: șoferul, părinții etc.) se întocmește un proces-verbal din care să rezulte obligațiile pe care și le asumă în calitate de însoțitori”*.

5.2. În mod similar se constată că la școala reclamată cadrele didactice însoțesc elevii în mod voluntar, fără să fie obligați în acest sens, iar când petentul a refuzat această sarcină nu a fost sancționat.

5.3. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

5.4. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.5. Art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”*.

5.6. Diferența dintre discriminarea directă definită prin art. 2 alin. 1 și discriminarea indirectă definită prin art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000** este că în situația discriminării

directe o persoană este tratată în mod diferit față de alte persoane, deși se află în situație identică cu respectivele persoane, iar în situația discriminării indirecte o persoană este tratată în mod identic cu alte persoane, deși se află în situație diferită față de ele. Totodată în cazul discriminării indirecte reclamații pot invoca existența unei justificări obiective.

5.7. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

5.8. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.9. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoge, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

5.10. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.11. În primul rând trebuie observat faptul că situația copiilor care se deplasează singuri în mijloace de transport în comun prin acceptul părinților nu este identică cu situația copiilor care sunt transportați cu autobuze școlare. Pentru siguranța elevilor care se deplasează singuri răspund părinții, pentru siguranța elevilor care se deplasează cu autobuze școlare răspunde unitatea de învățământ.

5.12. În mod similar trebuie observat faptul că **Legea privind statutul cadrelor didactice acordă anumite facilități cadrelor didactice din mediul rural**.

5.13. Se poate observa că petentul compară ce face un cadru didactic din zona rurală în timpul lui de serviciu cu ceea ce face un cadru didactic în timpul lui liber (servește masa). Ori cele două situații nu sunt comparabile.

5.13. În concluzie situațiile de comparabilitate invocate de petent nu sunt, de fapt, comparabile.

5.14. Se poate constata că **Regulamentul privind modul de utilizare a microbuzelor de transport al elevilor**, la art. 10 alin. 5, nu prevede un anumit criteriu pentru diferențiere, nu stabilește obligații pentru cadrele didactice, lăsând la aprecierea unităților școlare să stabilească cine să însoțească elevii.

5.15. În consecință prevederea nu poate fi considerată ca reprezentând o discriminare directă, ci trebuie analizată din perspectiva unei discriminări indirecte, prezumând că — deși stabilește o practică neutră — dezavantajează cadrele didactice din zonele rurale.

5.16. Astfel trebuie să se analizeze dacă măsura este sau nu justificată obiectiv.

5.17. În primul rând Colegiul director constată că măsura urmărește un scop legitim, și anume asigurarea siguranței elevilor. Cum s-a arătat anterior, pentru această siguranță răspunde unitatea de învățământ la care se deplasează elevii, prin urmare este necesară metoda asigurării supravegherii lor de către această unitate.

5.18. Petentul contestă caracterul adecvat al metodei de a supraveghea elevii prin cadre didactice. Colegiul director consideră că persoana care supraveghează elevii trebuie să aibă autoritate asupra lor, să aibă cunoștințe pedagogice, să poată interveni la nevoie. Ori cadrul didactic este format și are atribuții în acest sens. A invoca faptul că un cadru didactic nu poate oferi prim-ajutor înseamnă a nu cunoaște în totalitate rolul și obligațiile cadrului didactic, care răspunde pentru orice eveniment ce se petrece la ore și în pauze, inclusiv să intervină dacă unul dintre copii se accidentează sau dacă se bat între ei, etc. Faptul că elevii sunt într-un autobuz, în curtea școlii sau în clasă nu are relevanță.

5.19. În consecință art. 10 alin. 5 din **Regulamentul privind modul de utilizare a microbuzelor de transport al elevilor** nu este discriminatorie, necesitatea supravegherii copiilor de către cadre didactice când elevii se deplasează cu autobuze școlare este justificată obiectiv.

5.20. Colegiul constată că unitatea de învățământ reclamată a lăsat la latitudinea cadrelor didactice dacă acceptă sau nu să însoțească elevii. Petentul, inițial programat, a fost schimbat cu o altă persoană când a refuzat sarcina, fără a fi sancționat. În consecință nu au fost afectate drepturile petentului în niciun sens. Nu i s-au modificat atribuțiile de serviciu, astfel nu sunt incidente nici prevederile art. 7 lit. b). Totodată sarcina de a supraveghea elevii în timpul actului educațional, asigurarea accesului la educație al copiilor din zonele rurale îndepărtate nu se poate percepe ca reprezentând o încălcare a dreptului la demnitate, în sensul prevederilor art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**. Din contră, un cadru didactic responsabil, care își înțelege pe deplin menirea, inclusiv rolul de a asigura elevilor din mediul rural șanse de acces la niveluri superioare de educație, nu ar trebui să se simtă jignit, ci mândru pentru ceea ce este chemat să facă în interesul elevilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Art. 10 alin. 5 din **Regulamentul privind modul de utilizare a microbuzelor de transport al elevilor**, respectiv însoțirea voluntară a elevilor de către cadre didactice nu este discriminatorie conform prevederilor art. 2 alin. 1, 3, art. 7 lit. b) și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Inspecției Muncii și Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – MEMBRU

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE FLORIN PETRE – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 28.04.2016

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István
Verificat SCSRP